
17 - MOCIÓ PRESENTADA PELS GRUPS MUNICIPALS EN COMÚ PODEM, PARTIT SOCIALISTA DE CATALUNYA I ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA PER LA RETIRADA DE LES MINES DEL TERRITORI SAHRAUÍ I EN DEFENSA DEL POBLE SAHRAUÍ.

El Ple de l'Ajuntament, per unanimitat dels/de les 27 regidors/regidores assistents, **aprova** la moció següent:

“L'any 1975 l'estat espanyol va cedir l'antiga colònia del Sàhara Occidental al Marroc i Mauritània. L'endemà de la retirada de les tropes espanyoles, el Front Polisari va proclamar la independència.

Per l'interès del regne de Marroc en ampliar territori, es va iniciar un gran conflicte fins ara no resolt, on els bombardejos marroquins, amb napalm i fòsfor blanc, van provocar l'èxode de gran part de la població sahrauí que es van assentar als campaments de refugiats al desert algerià de Tinduf.

Aquest 27 de febrer de 2020 es commemora el 44è aniversari de la proclamació de la República Àrab Sahrauí Democràtica, reconeguda per 84 estats.

A finals dels anys setanta, les pèrdues per part del regne del Marroc en el conflicte amb el poble Sahrauí eren importants, tant pel que fa a nivell econòmic com pel que fa a la pèrdua de vides humanes. Els resultats començaven a afectar a la moral de les tropes marroquines i el país, veia com el projecte d'annexió del Sàhara occidental al Marroc, suposava un cost desproporcionat. Analitzant aquest problema, els països assessors militars internacionals del regne del Marroc (França, EEUU i Israel), van aconsellar la construcció d'un mur.

El mur marroquí al Sàhara és un altre dels murs de la vergonya del món. Després de la invasió del Sàhara Occidental i ocupar-ho per la via militar, el regnat del Marroc va fer i ha fet tot el possible per controlar la situació de la manera més cruel i violenta. Aquest mur és una d'elles. El seu propòsit és confinar al poble sahrauí en un terç del seu territori, deixant-los fora de la mà de les explotacions mineres, així com la zona del litoral, de les que el Marroc s'enriqueix il·legalment, amb la col·laboració de tercers països. Especialment la Unió Europea, que signa tractats pesquers amb el Marroc.

El Marroc, amb una nul·la autonomia econòmica no podia finançar la construcció del mur, però els seus aliats del pròxim Orient, Iraq, Aràbia Saudita i Qatar es van encarregar de finançar-lo.

El Marroc va començar a construir el mur al 1980. Ho va fer en varies fases, avançant a cada una d'elles, és a dir, que la construcció del mur li servia per anar ocupant per la via militar cada vegada més i més territori. El mur, té una llargada de 2.720km, al llarg dels quals es distribueixen estratègicament búnquers, camps de mines i tanques de filferro (concertines). El Marroc, disposa d'una companyia militar desplegada cada cinc quilòmetres i un radar cada 15km per tal de controlar i evitar l'apropament del poble Sahrauí. Hi han diversos càlculs en relació al nombre de soldats del regne del Marroc destinats al mur del Sàhara, i no baixen de 100.000 efectius. El mur que separa els territoris ocupats, va ser construït entre 1980 i 1987, és la barrera militar més llarga del planeta i el segon mur amb més longitud del món, només per darrera de la Muralla Xina.

El Marroc justifica l'existència del mur com a defensa, però la realitat és que han convertit la zona en un camp de confinament, aïllant el Sàhara ocupat del Sàhara lliure.

Amb aquesta manera de fer, a més, la població sahrauí queda privada dels seus mitjans econòmics, fet que la fa dependent de la comunitat Internacional per a la seva subsistència. La realitat és que el mur va sorgir de motivacions estratègiques, tot i que no exactament

marroquines. Des del començament de la guerra entre l'exèrcit sahrauí i el del Marroc, aquest últim s'havia mostrat força ineficaç en el combat, donat a que el domini del territori i el coneixement logístic estava al bàndol Sahrauí. La situació del conflicte bèl·lic, perjudicava al Marroc, fins al punt que França va haver de donar suport al Marroc bombardejant aèriament els destacaments sahrauís.

La construcció del mur va suposar la mobilització de milers de soldats i una gran quantitat de maquinària pesada, a banda de la tecnologia més moderna, les mines i l'artilleria lleugera i pesada.

Aquest mur no és exactament un paredó aixecat en la meitat del desert. És una estructura més complexa, i, com tots els murs estratègics basats en la idea de fortalesa, més a prop del fracàs que de l'èxit. En primer lloc es va construir una línia defensiva de sorra de 2'5m d'alçada i 1'5 d'espessor. Seguint la tradició, a aquest primer mur li van haver de fer un segon de pedra, donat que el primer no servia per frenar els carruatges de combat sahrauís. Com aquest segon mur de pedra també va ser insuficient, es van incloure mines antitancs i antipersones, i finalment, les tanques (concertines). Al llarg del mur, existeixen petits recintes fortificats de pedra i filferro a on es situen les tropes marroquines. Els sistemes de detecció estan instal·lats per tot el mur i avisen de qualsevol contingència a les diferents unitats de l'exèrcit marroquí que hi ha desplegat.

Aquest mur va trencar tota comunicació entre aquestes ciutats, deixant als seus habitants sense cap informació i sense possibilitat d'intercanvi de béns. A més, aquest model, ha facilitat la implantació de colons marroquins al territori sahrauí.

Es calcula que aproximadament existeixen més de 7 milions de mines, entre les antitancs i les antipersones, a banda de grans quantitats de restes d'explosius de guerra com són els coets i les bombes de raïm. Això fa que la vida nòmada del poble sahrauí s'eradiqui i que la seva llibertat de mobilitat pel territori també. Aquestes mines han causat una gran quantitat de morts i irreparables danys a moltes persones.

Les organitzacions internacionals han fet diverses campanyes per a la retirada de les mines del Sàhara. El regne del Marroc en nega a desminar la totalitat del Sàhara Occidental. Es calcula que més de 2.500 persones han mort o han estat mutilades per les mines des de 1980. D'elles, el 80% de les víctimes són persones civils.

El tractat d'Ottawa o la Convenció vers la Prohibició de Mines Antipersones, es va aprovar al 1997. Actualment 156 països formen part d'aquest tractat. Totes les integrants es comprometen, entre d'altres, a la prohibició del seu ús, producció, emmagatzematge i tràfic de mines i a la destrucció de les seves existències. Així mateix, assumeixen també el compromís de desminar les zones sota la seva jurisdicció.

El Marroc es troba entre els països que no s'hi han sumat a aquesta iniciativa, tot i la densitat de restes de guerra que contamina el terra del Sàhara Occidental. La població civil a l'oest del mur pateix les conseqüències d'aquestes decisions polítiques que atempten contra la vida, les propietats i els animals, així com al dret a circular lliurement que hauríem de tenir totes les persones.

Per la seva part, el Front Polisari, donada la seva situació política, sense estar consolidat com a Estat, no pot accedir a la signatura d'aquest Tractat, per això es va sumar en novembre de 2005 a l'Espectura del Compromís en la lluita contra les mines, que involucra a totes les participants que no disposen de capacitat jurídica per tal de signar la convenció sobre la Prohibició de les Mines Antipersona.

L'any 1991 el Marroc i la RASD, amb la mediació de l'ONU, van signar l'alto el foc que incloïa el compromís d'un referèndum al 1992. Avui l'ocupació militar continua i la població sahrauí sobreviu als camps de refugiats de Tinduf o sotmesa a una dura repressió a les zones ocupades, el referèndum segueix esperant la seva celebració, el mur segueix alçat i es continuen produint víctimes de les mines.

La Missió de les Nacions Unides per al Referèndum del Sàhara Occidental, MINURSO, es va constituir en 1991 per decisió del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, amb la intencionalitat, entre d'altres, de vetllar per la resolució del conflicte mitjançant la celebració del referèndum, on el poble sahrauí podria escollir entre la seva autodeterminació o la integració al Marroc. 29 anys després del propòsit per el que va ser instaurada, encara continua al terreny amb l'objectiu de mantenir el cessament de les hostilitats armades després de l'alto el foc, amb la intencionalitat de crear un cens amb el qual s'hauria de fer la consulta que no s'ha pogut realitzar per la ferma oposició del Marroc, tot i les resolucions de les Nacions Unides. Entre els motius principals de la seva creació hi eren el de reduir l'amenaça de les mines i les municions sense detonar, que encara continua vigent, fent que la població civil, hagi de conviure amb aquesta amenaça en el seu dia a dia.

Dins de la MINURSO, hi ha un equip de treball que s'encarrega de la neteja d'explosius del territori i la verificació de les carreteres (UNMAS). La capacitat d'acció de la MINURSO es va veure reduïda considerablement al març de 2016 fins al setembre de 2017, després de que les autoritats marroquines expulsessin a membres del personal civil de la Missió, inclosos el personal encarregat de la neteja de mines que estava al Servei de les Nacions Unides contra les Mines (UNMAS). L'UNMAS considera que el Sàhara Occidental és un dels territoris més minats del món.

Per tot això, es proposa al Ple l'adopció dels acords següents:

Primer - Instar la UE, en el marc del Consell de Drets Humans de Nacions Unides, a incrementar la dotació econòmica i personal per garantir la retirada de les mines que afecta directament a la població civil sahrauí.

Segon - Demanar a la UE que s'empari en la norma 150 del dret humanitari consuetudinari per a la reparació de les víctimes de mines del Sàhara Occidental, que diu que "l'Estat responsable de violacions de dret internacional humanitari està obligat a reparar íntegrament la pèrdua o la lesió causada".

Tercer - Que es reafirmi per part del govern espanyol, el govern de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet la condemna de violacions manifestes i fefaentment provades dels drets humans i llibertats fonamentals que es produeixen al Sàhara Occidental.

Quart - Sol·licitar al govern espanyol que denunciï els acords comercials entre la Unió Europea i el Marroc, ja que aquests no són aplicables al Sàhara Occidental, y per tant no es poden establir activitats comercials ni exportar els recursos naturals del Sàhara Occidental sense el consentiment de la població Sahrauí.

Cinquè - Donar suport a la "Asociación Saharai de Víctimas de Minas (ASAVIM)", reconegui la seva tasca i estudiï la col·laboració activa amb aquesta mitjançant alguns dels projectes que gestiona al territori, ja sigui d'una manera directa o mitjançant l'entitat municipal de col·laboració amb el poble Sahrauí, com Santa Coloma amb el Sàhara.

Sisè - Reafirmar el compromís amb els projectes de cooperació amb el Sàhara Occidental que es gestionen en les diferents entitats del municipi.

Setè - Trasl·ladar aquests acords a la Presidència del Parlament Europeu, a la Presidència del Consell Europeu, a la Comissió Europea, a la Comissària Europea d'Afers Exteriors i Política de Seguretat, al Ministeri espanyol d'Afers Exteriors, a la Missió Permanent d'Espanya a les Nacions Unides, als grups parlamentaris del Parlament de Catalunya, el Senat i el Congrés dels Diputats, a la Delegació de la RASD a Espanya i a Catalunya, al Frente Polisario, al Consolat del Marroc a Barcelona, a l'Ambaixada del Marroc a Espanya, a la federació d'ACAPS Catalunya, CEAS, Santa Coloma amb el Sàhara i a les diferents associacions del municipi en defensa dels drets humans.”